

क्षम्पाढकीय .....

राजकारणातील दुर्मिळ कॉम्प्रेड

दहा-बारा वर्षांपूर्वीची गोष्ट. सीताराम येचुरीसोबत मी जयपूरहून एका कार्बक्रमात सहभागी होऊन फतत होते. त्यांच्या हातात एक पुस्तक होते, 'ईज इक्ल टू एम्सी स्केअर.' लेखक डेविड बोदनीर. मला माहीत होते की, त्यांचे वाचन विविधांगी आणि सखोल होते. म्हणून मी त्यांना या पुस्तकाबदल विचारू लागले. पुस्तक चाळून, पलटून पाहिल्यावर मला ते आवडले. माझी उत्सुकता लक्षात येताच ते म्हणाले, 'तुमचा पत्ता पाठवा.' मी त्यांना माझा पत्ता दिला आणि चार दिवसांत पुस्तकाची प्रत माझ्यापांत पोहोचली. लोकांशी कुशलतेने जोडले जाणे हे येचुरी यांचे सर्वांत मोठे गुणवैशिष्ट्य होते.

मी त्यावेळी खासदार नव्हतो; पण मी त्यांच्यासोबत राहिलो तेव्हा ते अगदी छोट्या गोर्धेचीही दखल घेत असत. मी राज्यसभेव आलो त्याचदरम्यान त्यांचा कार्यकाळ संपत आला होता. त्यांनी मला निरोप पाठवला की, 'कॉम-डे, तुम्ही राज्यसभेव अगदी योग्य वेळी आलात, मी नियतोय आणि तुम्ही येत आहात.' राजकारणात एवढी प्रदीर्घ कारकीर्द असलेला नेता असे म्हणत आहे, ही माझ्यासाठी खूप मोठी बाब होती. कारण, माकपच्या सर्वोच्च युनिट मानल्या जाणार्थ पलिट व्युत्प्रेरणे येऊनी प्रदीर्घ काळ होते. त्यांना एकेकाळी राज्यसभेव सर्वोत्तम खासदार मानले जात

मजूर आणि उपेक्षित लोकांच्या राजकारणासाठी झट राहणे सोपे नव्हते. कारण, बहुमताच्या वर्चस्वाचे राजकारण प्रबल होते चालले होते. त्या काळाद येचुरी यांनी केवळ सुरजित यांचा वारसा कायम ठेवला नाही, तर डाव्या विचारसरणीची उमेद जिंवत ठेवली.

विशेषत: २०१० नंतरच्या काळात कामगार आणि उपेक्षितांचा विश्वास जपण्याचे आल्हान येचुरी यांनी समर्थ पणाने पेलले होते. 'इंडिया ब्लॉक'च्या बैठकांवर नजर टाकली, तर त्यांचे यांची भूमिका खूप महत्वाची होती. त्यांचे स्पृण करताना हे लक्षात ठेवले पाहिजे की, कोणत्याही विचारधरेचा उदय आणि अस्त ही प्रवृत्ती असते. गेल्या काही वर्षांत डाव्याच्या प्रतिकूल काळात आपली भूमिका, विचारधारा आणि भारतभूमीच्या गरजांभोवती केंद्रित ठेवली पाहिजे, इथल्या मुद्रांयांनी आणि जडणगडणीशी नेसर्गिक संबंध असलेली विचारधाराच अंतिमत: टिकागार आहे, हे त्यांचे नेहमी सांगणे असायचे. येचुरी यांच्यात असणारी जात आणि समाजाची समज आज फार कमी लोकांमध्ये आढळते. त्यांच्यासाठी संर्घं हा केवळ निवडणूक किंवा सेतेचा विषय नव्हता, तर विचारधारेची लढाई होती. अशी लढाई एक-दोन निवडणुकांतील जय-पराजयाने संपत नाही. त्यामुळे निवडणूक निकालानंतर ते नेहमी म्हणायचे, 'अरे कॉम-डे, निवडणुकाच तर हारलोय, उमेद हारलेलो नाही. जिद, उमेद कायम ठेवा, निवडणुका परत येतीलच.' अशा या संघर्षशील कॉम्प्रेडना अंदेचा लाल सलाम!

येचुरी यांच्या जाणाने निर्माण झालेल्या पोकळीची भरपाई कधी होईल, असे वाटत नाही. त्यांना राग अनावर झाला आहे, असे कधीच दिसले नाही. सध्याच्या विखारी काळातही येचुरी यांनी राजकारणाचे मूळ स्वरूप कायम ठेवले होते. आपण एकमेकांच्या अंतरात देशाच्या राजकारणात आलेल्या संक्रमण काळात येचुरी यांची डाव्या पक्षांमधील भूमिका खूप वाढली होती. डावे पक्ष संयुक्त पुरोगांमी आधारांदी सरकारमध्ये सामील झाले, तेव्हा युती कशी करायची, कोणते मुद्दे असतील, सरकारचा 'कॉमन मिनिम प्रोग्रेस' कोणता असेल, याबाबतची त्यांची भूमिका सदैव स्पृणात राहील. सुरजित सिंगानंतरच्या काळात शेतकी,

इंटरसिटी एक्स्प्रेस आता थेट नागपूर पर्यंत

अजनी रेल्वे स्थानकावरील कामामुळे बदल

विदर्भ प्रजासत्ताक

दि. १४ अमरावती मध्य

रेल्वे च्या नागपूर विभागात अजनी स्टेशनवर सध्या सुरु असलेल्या पुनर्विकास कामासाठी विशेष ट्रॅफिक आणि पावर ब्लॉक घेण्यात आला आहे. अजनी स्टेशनवरील प्लॅटफॉर्म क्रमांक २ व ३ हे १२ सप्टेंबर ते १० डिसेंबरपर्यंत नागपूर मुळ्य स्टेशनवर सायंकाळी ८.२० वाजता सुटेल. तसेच गाडी क्र. १२११९ अमरावती अजनी एक्स्प्रेस (डेली) १२ सप्टेंबर ते १० डिसेंबरपर्यंत नागपूर मुळ्य स्टेशनवर सायंकाळी ७.४० वाजता प्रस्थान करेल. गाडी क्र. २२१३९ पुणे-अजनी एक्स्प्रेस (रविवार) १४ सप्टेंबर ते ७ डिसेंबरपर्यंत नागपूर मुळ्य स्टेशनवर सायंकाळी ७.४० वाजता प्रस्थान करेल. गाडी क्र. २२१२३ ही १३ सप्टेंबर ते ६ डिसेंबरपर्यंत बडनेरा, पुणे, मुंबई, कोल्हापूरकडे प्रवास करत असतात. प्रवाशांनी या बदलांची नोंद घ्यावी. सर्व नागपूर मुळ्य रेल्वे स्टेशनवरून सुटील किंवा थांबतील. झालेल्या गैरसोंयीबदल आम्ही दिलगीर आहोत आणि अजनी स्टेशनच्या पायाभूत सुविधा वाढवण्याचे काम करत असताना भविष्यात चांगल्या सुविधा, कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यासाठी या सुधारणा महत्वपूर्ण असल्याचे मध्य रेल्वेद्वारे कल्पण्यात आले आहे.

अजनी-अमरावती इंटरसिटी

एक्स्प्रेस (दैनिक) १२ सप्टेंबर ते १० डिसेंबर या कालावधीत नागपूरहून सायंकाळी ६.२० वाजता सुटेल. तसेच गाडी क्र. १२११९ अमरावती अजनी एक्स्प्रेस (डेली) १२ सप्टेंबर ते १० डिसेंबरपर्यंत नागपूर मुळ्य स्टेशनवर सायंकाळी ७.४० वाजता प्रस्थान करेल. गाडी क्र. २२१३९ पुणे-अजनी एक्स्प्रेस (रविवार) १४ सप्टेंबर ते ७ डिसेंबरपर्यंत नागपूर मुळ्य स्टेशनवरून सायंकाळी ७.४० वाजता प्रस्थान करेल. गाडी क्र. २२१२३ ही १३ सप्टेंबर ते ६ डिसेंबरपर्यंत बडनेरा, पुणे, मुंबई, कोल्हापूरकडे प्रवास करत असतात. प्रवाशांनी या बदलांची नोंद घ्यावी. सर्व नागपूर मुळ्य रेल्वे स्टेशनवरून सुटील किंवा थांबतील. झालेल्या गैरसोंयीबदल आम्ही दिलगीर आहोत आणि अजनी स्टेशनच्या पायाभूत सुविधा वाढवण्याचे काम करत असताना भविष्यात चांगल्या सुविधा, कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यासाठी या सुधारणा महत्वपूर्ण असल्याचे मध्य रेल्वेद्वारे कल्पण्यात आले आहे.

भिजवलेलं चांगलं ठरं.

डाळीच्या सेवनानं आर्यनं कमतरता दूर होते- डाळ प्लांट बेस्ड आर्यनंचा एक चांगला स्नोत आहे. जे एक आवश्यक मिनरल आहे. याच्या सेवनानं शरीरात एनिमियाची स्थिती उद्भवत नाही आणि शरीरात एर्जी लेवल टिकून राहते. लाईफस्टाईल फांडंड डॉ. रोहिणी पाटील यांनी सांगितले की डाळीसोबत प्लांट बेस्ड स्नोतांमध्ये आढळण्याच्या आर्यनंच्या चांगल्या रुपाने नॉन हिम आर्यनंच्या रुपाने

सोयाबीन, तूर, मका पिकावर या किडींच्या धोका त्यांना वेळीच रोका

विदर्भ प्रजासत्ताक

राज्यात खरीप हंगामात घेतल्या जाणाऱ्या पिकावर प्रमुख किडी व रोगांच्या प्रादुर्भाव कमी करण्याच्या अनुरंगाने व्यवस्थापने च्या उपाययोजना शेतकळींची केल्यात त्यांना निश्चित फायदा होणार आहे.

तूर- तूर पिकावर खोड माशीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास ५ टक्के निंबोड्ही अंके किंवा डायमेथोट्रॉ ३० टक्के प्रवाही १५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.

- तूर पिकावर शेंगा पोखरणारी अंबीच्या प्रादुर्भावाचा आगाऊ अंदाज

समजप्यासाठी हेकटी ५ कामगंध सापले ५० मीटर अंतरावर शेतात उभारवेत. सोयाबीन- सोयाबीन पिकावर स्पोडोप्रेरा अंबीच्या उपद्रवाचा आगाऊ अंदाज घेऊन नुकसान टाळण्यासाठी हेकटी ५ स्पोडोलूरचा वापर करण्यात आलेले फेरोमेन सापले नियंत्रणासाठी

मका- मका पिकावर अमेरिकन लाक्टरी अंबीच्या १० टक्के पेक्षा जास्त प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी क्लोरोनट्रानीलीप्रोल १८.५ टक्के एस. सी ०.४ मिली प्रती लीटर पाणी किंवा ०.४ मिली प्रती ११.७ टक्के एस. सी - स्पीनोटेराम ११.७ टक्के एस. सी

कृषी विशेष

बेंडेट ५ टक्के एस. सी ०.४ ग्राम प्रती १० लीटर पाणी वापरून फवारणी करावी.

भूईमुग - भूईमुग पिकावरील रस शोषण करण्याच्या किडींच्या फ्लूबेन्डामाइड नियंत्रणासाठी ३.५ टक्के हेक्टेकोर्नेजोल ५ टक्के डब्ल्यूजी २५ ग्रॅम प्रती १० लिटर

खरीपातील किडींचे नियंत्रण

पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. भात- भात पिकावर काही टिकाणी तपकिरी तुडतुडे आणि हिव्हे तुडतुडे या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. प्रादुर्भाव दिसून येताच फिट्रोनिल ५ टक्के एस. सी. २० मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारणी पावराणी वापसाची उघडीप पाहून करावी. - शेतकी बांधवांनी अल्या खाण्याच्या शिंगारी पक्षांचांना थांबण्यासाठी सोयाबीन शेतात विविध ठिकाणी 'टी' आकाराचे पक्षी थांबे उभारवेत.

वरण-भातावर 'हा

बाळाचे बारसे करून पुण्याला निघाले अन्... ‘इंक अँड ड्राईव’ने घेतला चौघांचा जीव

अपघातात अमरावतीच्या बाळासह आई-आजीचा दुर्देवी मृत्यू

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि. १४ अमरावती

दहा वर्षांनंतर झालेल्या बाळाचे बारसे आटोपून पुण्याला जाणाऱ्या कुंतुंबाच्या कारला स्कॉर्पिओने जोरदार धडक दिली. या भीषण अपघातात आजी आणि आईसह दीड महिन्याच्या चिमुकल्याचा मृत्यू झाला. ही हृदय पिळवटून टकणारी घटना शुक्रवारी (१३ सप्टेंबर) दुपारी ४ च्या सुमारास संभाजीनगर शहरापासून जवलच असलेल्या नगर रोडवरील लिंबजळगाव परिसरातील टोलनाक्याजवळ घडली.

अमरावती येथील अजय बेसरकर हे अभियंते कुंतुंबासह पुण्याला जात असताना लिंबजळगाव येथे हा अपघात झाला. मृताली अजय बेसरकर (३६, रा. अमरावती), आशलाता हरिहर पोपळघट (६४) व अमोय बेसरकर (दीड महिने) आणखी

एक अशी मृताली नावे आहेत, तर अजय देसरकर गंभीर झाले. अजय हे पुण्यात सॉफ्टवेअर इंजिनिअर म्हणून काम करतात. त्यांची पत्नी मृताली दोन महिन्यांपासून गावाकडे आली होती. चार दिवसांपूर्वी त्यांचा नवजात मुलाच्या बारशाचा कारला जोरदार धडक दिली. यात कारमधील चौधे जखमी झाले. जखमीना नागरिकांनी तत्काळ रुग्णालयात दाखल केले असता तेथील डॉक्टरांनी मृताली, आशलाता व दीड महिन्याच्या अमोयाला मृत घोषित केले.

पोलिसांनी दोघांनाही केली अटक दरमान, पोलिसांनी फरार झालेल्या दोघांचा शोध घेतला आणि त्यांचा अटक केली. विशाल ऊफ उद्वार ज्ञानेश्वर चव्हाण (वय

२२, रा. बक्काल नगर वाळूज, ता. गंगारू), कृष्णा कारभारी केरे (वय १९, बक्काल नगर वाळूज) अशी आरोपींनी नावे आहेत. पिलालेल्या माहितीनुसार, उद्वाव चव्हाण हा चालक होता. पण, त्याने लायसेन्स नस्ताना आणि मद्यापन केलेल्या कृष्णा केरे याला गडी चालवायला दिली. भाषाव गाईवरील नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात घडला. त्यांच्याविरोधात सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल करण्यात आला असून त्यांच्या रक्काचे नमुने घेण्यात आल्याचीही ठाण्यात करण्यात आली.

आनंद काळाने हिंगवला अजय व मृताली यांना दहा वर्षांनंतर बाळ झाल्याने त्यांनी मोळ्या अनंदात बारशाचा कार्किम केला. पुण्यात मृताली व बाळाची काळजी घेण्यासाठी अजय यांनी त्यांच्या सासू आशलाता पोपळघट यांना सोबत नेत असतानाच काळाने त्यांच्यावर घाला घालता. या अपघाताची नोंद वाळूज पोलिस ठाण्यात करण्यात आली.

ईद-ए-मिलादची सार्वजनिक सुट्टी १६ ऐवजी १८ सप्टेंबरला; महाराष्ट्र सरकारचा निर्णय

जिल्हाधिकाऱ्यांना स्थानिक परिस्थिती पाहता सुट्टी बदलाचा निर्णय घेता येणार

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि. १४ मंबऱ्ड

अनंत चतुर्दशी आणि ईद-ए-मिलाद सण एकमागोमग एक असल्याने दोन्ही समाजांमध्ये शांतता आणि सौहार्द रहावे यासाठी ईद ए मिलादची सार्वजनिक सुट्टी सोमवार, दि. १६ सप्टेंबर, २०२४ ऐवजी बुधवार, दि. १८ सप्टेंबर, २०२४ रोजी देण्यात आली आहे. हा बदल मुंबऱ्डपुरातच मर्यादित असला तरी उर्वरित महाराष्ट्रातील जिल्हाधिकाऱ्यांना स्थानिक परिस्थिती विचारत घेण्यात सुट्टी बदलाचा निर्णय घ्यावा असे आदेश देण्यात आले आहेत.

ईद-ए-मिलाद ची सार्वजनिक सुट्टी दि. १६ ऐवजी १८ सप्टेंबर रोजी करण्यात आली आहेत. यासाठी सुट्टी देखील त्या दिवशी द्यावी अशी मागणी मुस्लिम आमदार आणि किंवा ती रद्द करून १८ सप्टेंबरची सुट्टी काढण्याचा निर्णय घेतला आहे.

सप्टेंबरला अनंत चतुर्दशी हा हिंदूचा सण असल्याने दोन्ही समाजांमध्ये शांतता व सामाजिक सलोख्या कायम राहण्याच्या हेतूने यावरी मुंबऱ्ड शहर, मुंबऱ्ड उपनगर करण्यात आली आहे. राज्यातील इतर जिल्हांमध्ये मुस्लिम धर्मियांनी १८ सप्टेंबरला जुलूस काढण्याचा निर्णय घेतला आहे.

यामुळे सुट्टी देखील त्या दिवशी द्यावी अशी मागणी मुस्लिम आमदार आणि किंवा ती रद्द करून १८ सप्टेंबरची सुट्टी काढण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. मुंबऱ्ड शहर व मुंबऱ्ड उपनगर या जिल्हात सोमवार, दि. १६ सप्टेंबर, २०२४ करिता घोषित आहे.

राज्यभरात ३५९ दिव्यांग कर्मचाऱ्यांच्या प्रमाणपत्रांची चौकशी सुरु : दिव्यांग कल्याण आयुक्तांचा आदेश

विदर्भ प्रजासत्ताक
दि. १४ अमरावती

कथित आयएएस अधिकारी पूजा खेडकर हिंच्या दिव्यांग प्रमाणपत्रामधील बोगसगिरी उजेडात आल्यानंतर महाराष्ट्रभरात चौकशी सत्र सुरु झाले आहे. दिव्यांगांसाठीच्या राखीव जागेवर नोकरी मिळविलेल्या ३५९ उमेदवारांच्या प्रमाणपत्रांची चौकशी सुरु करण्यात आली आहे. तसा आदेश दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांगांवर अन्याय होत यादीतील दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग समितीच्या धर्तीवर दिव्यांग प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी अस्त्रूंनी समिती स्थापन करण्यात प्रमाणपत्र अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

साताऱ्यात १२, कोल्हापुरात करण्याची मागणी कडू यांनी केली आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

यासंदर्भात 'दिव्यांग कल्याण आयुक्तांची अधिकारी आंगस्ट यांची असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

कृत्यांची असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र पडताळणी अंदू शस्त्रियांची धर्तीवर दिव्यांग कल्याण आयुक्तांनी सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांना दिला आहे.

दिव्यांग असून, ते नोकरीपासून वंचित कर्मचारी व प्रमाणपत्राच्या चौकशीचा प्रमाणपत्र प